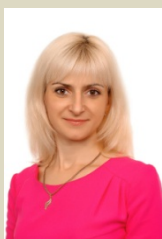

Аналіз в галузях виробництва та послуг

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	071 – Облік і оподаткування	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Освітня програма	Облік, аудит і оподаткування	Кафедра	Бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська

Викладач

Якименко-Терещенко Наталія Василівна, *Nataliia.Iakymenko-Tereschenko@khp.edu.ua*

Доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи (НТУ «ХПІ»). Досвід роботи – 17 років. Автор понад 180 наукових та навчально-методичних праць. Провідна лекторка з курсів: «Основи бізнес-аналізу», «Аналіз в галузях виробництва та послуг», «Фінансовий аналіз»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Дисципліна спрямована на опанування методів та прийомів економічного аналізу діяльності підприємств та організацій різних галузей виробництва та послуг
Цілі курсу	формування у студентів системи знань та компетентностей щодо особливостей проведення аналізу діяльності підприємств та організацій різних галузей виробництва та послуг
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - екзамен
Семестр	8

Обсяг (кредити) / Тип курсу	6 / Вибірковий	Лекції (години)	30	Практичні заняття (години)	30	Самостійна робота (години)	120
-----------------------------	----------------	-----------------	----	----------------------------	----	----------------------------	-----

Програмні компетентності	ЗК 02	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 08	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК 11	Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.
	ЗК 13	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
	ЗК 02	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 08	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК 11	Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.
	СК02	Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
СК05	Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень	
СК 2.2	Здатність застосовувати методи та інструменти бізнес-аналізу для оцінки економічних процесів та явищ на підприємствах при прийнятті управлінських рішень	
СК2.3	Здатність обирати та застосовувати аналітичні методи та інструменти для прогнозування ризиків в діяльності підприємств.	
СК2.6	Здатність використовувати аналітичні методи для інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень на підприємствах галузей виробництва та послуг	

Результати навчання

Шифр	Зміст
ПР 03	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
ПР 04	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.
ПР 05	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
ПР 06	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.
ПР 2.5	Вміти застосовувати аналітичні методи для інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень на підприємствах галузей виробництва та послуг

Теми що розглядаються:

Тема 1. Загальні особливості діяльності транспортних підприємств. Аналіз виробничої програми та оборотних активів підприємств транспорту.

Тема 2. Аналіз витрат підприємств транспорту та собівартості транспортної роботи

Тема 3. Загальні особливості діяльності будівельних підприємств. Аналіз обсягу, структури та якості будівельно-монтажних робіт. Аналіз факторів, що впливають на виконання виробничої програми будівельного підприємства

Тема 4. Аналіз собівартості будівельно-монтажної продукції та фінансових результатів будівельних підприємств. Характеристика та аналіз резервів будівельних підприємств

Тема 5. Аналіз обсягу і структури товарообороту торговельного підприємства. Аналіз основних факторів, які впливають на товарооборот підприємства роздрібною торгівлі

Тема 6. Аналіз витрат обігу торговельного підприємства. Особливості аналізу витрат обігу оптового торговельного підприємства

Тема 7. Загальні особливості діяльності аграрних підприємств. Особливості аналізу виробництва продукції аграрного підприємства. Аналіз матеріально-технічної бази та виробничої потужності підприємства.

Тема 8. Аналіз витрат аграрного підприємства і собівартості продукції.

Тема 9. Аналіз обсягу пропозиції і реалізації послуг, собівартості продукції (робіт, послуг) підприємств готельного господарства, курортної сфери і туризму

Тема 10. Аналіз власного капіталу і зобов'язань банку

Тема 11. Аналіз банківських операцій і послуг

Тема 12. Аналіз узагальнюючих показників діяльності банку

Форма та методи навчання.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється протягом навчального семестру під час проведення лекційних і практичних занять. Має на меті перевірку рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є: усні опитування та письмові контрольні роботи на лекційних і практичних заняттях; тестування тощо.

Підсумковий контроль знань студентів за навчальною дисципліною здійснюють у формі іспиту з метою визначення ступеню опанування ними програмних компетентностей та результатів навчання.

Формою підсумкового контролю знань є іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Для одержання підсумкових балів студенту необхідно виконати всі обов'язкові види і форми завдань та контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Розподіл кількості балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань студентів з дисципліни наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Поточна контрольна робота		Індивідуальне завдання (Р)	Тестування на практичних заняттях	Залік	Максимальна сума
№1	№2				
0-20	0-20	0	0-30	0-30	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під системою оцінювання слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними критеріями оцінювання для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали (табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 2. – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Національна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання містять певні неточності;
75-81	C	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі. 	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.
64-74	D	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> - Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування; - вміння вирішувати прості практичні задачі. 	Невміння давати аргументовані відповіді на запитання; - невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки; - невміння вирішувати складні практичні задачі.

1	2	3	4	5
60-63	Е	Задовільно	- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля, - вміння вирішувати найпростіші практичні задачі.	Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля; - невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку; - невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.	Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - невміння розв'язувати прості практичні задачі.
1-34	Ф (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля; - істотні помилки у відповідях на запитання; - незнання основних фундаментальних положень; - невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач

Базова:

1. Петрига О. М. Економіка аграрного підприємства: навч. посібник / О. М. Петрига, Т. І. Яворська, Ю. О. Прус; за ред. О. М. Петриги, Т. І. Яворської. – Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2016. – 498 с.
2. Андренко І. Б. Фінансово-економічний аналіз підприємств туризму: підручник / І. Б. Андренко, Н. М. Влащенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 308 с.
3. Лучко М. Р. Фінансовий аналіз: навч. посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон – Тернопіль:, ТНЕУ, – 2016 – 304 с.
4. Косова Т. Д. Аналіз банківської діяльності: навч. посібник / Т. Д. Косова. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 486 с.

5. Гринів Б. В. Економічний аналіз торговельної діяльності: навч. посібник / Б. В. Гринів. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 392 с.
6. Економічний аналіз за видами діяльності: навч. посібник / Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін. – Одеса: ОНЕУ, Кримполіграфпапір.– 2018. – 181с.
7. Іванілов О. С. Економіка підприємств автомобільного транспорту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / О.С. Іванілов, І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. - Х.: ФОП Бровін О.В., 2017. - 632 с.
8. Економіка будівництва : навч. посібник / Л. С. Губар. – К. : Аграрна освіта, 2014. – 560 с.
9. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. – Полтава : ПДАА, 2016. – 430 с.
10. Аналіз у галузях виробництва та послуг. Текст лекцій для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання / Укл. Н. В. Якименко-Терещенко. – Харків.: НТУ «ХП», 2021. – 73 с.
11. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Аналіз у галузях виробництва та послуг» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» всіх форм навчання / уклад.: Н.В. Якименко-Терещенко, О.В. Сиром'ятникова – Х. : НТУ «ХП», 2021. – 57 с.

Допоміжна:

12. Чорна М.В, Кушнір Т.Б., Михайлова О.В. Економіка торгівлі: навчально-методичний посібник. – Х. : ХДУХТ, 2015. – с. 221.
13. Економічний аналіз на підприємствах різних галузей. Частина II. Торгівля Методичні вказівки з проведення практичних занять для студентів спеціальності 6.030509 “Облік і аудит”. / Укладач: Іванова Л.Б.. — Чернігів: ЧДТУ, 2009. — 146 с.
14. Шубіна С.В. Фінансовий аналіз: практикум : навчальний посібник для ст-ів ВНЗ / С.В. Шубіна, О.Ю. Мірошник, В.О. Швадченко. — К. : Центр учбової літератури, 2019. — 296 с.
15. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / І. О. Школьник, І. М. Боярко, О. В. Дейнека та інші ; за заг. ред. І. О. Школьник. — К. : Центр учбової літератури, 2019. — 368 с.
16. Якименко-Терещенко Н. В. Обліково-аналітичне забезпечення управління нематеріальними активами в контексті інноваційного розвитку залізничного транспорту / Н. В. Якименко-Терещенко Т. А. Жадан // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. – 2019. - 3(68). – С. 86-96.
17. Якименко-Терещенко Н. В. , Побережна Н. М., Фальченко О. О., Побережний Р. О. Обліково-аналітичне забезпечення управління трудовими ресурсами підприємств готельно-ресторанного бізнесу. Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр. Харків : НТУ "ХП", 2020. № 6
18. Якименко-Терещенко Н. В., Жадан Т.А., Мелень О. В. Банкрутство підприємства: сутність поняття та основні ризик-фактори його виникнення в

готельно-ресторанному бізнесі [Електронний ресурс]. Інфраструктура ринку: електрон. наук.-практ. журн. – 2019. – Вип. 37. – С. 243-250

19. Якименко-Терещенко Н. В. Оцінка конкурентоспроможності закладів готельно-ресторанного бізнесу при складанні бізнес-плану [Електронний ресурс]. Інфраструктура ринку: електрон. наук.-практ. журн. - 2018. - Вип. 24. <http://www.market-infr.od.ua/uk/24-2018>.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3. – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Економіка підприємства Аналіз господарської діяльності Управлінський облік	Переддипломна практика Атестація

Провідний лектор: проф. Якименко-Терещенко Н.В.
(посада, звання, ПІБ)

(підпис)